

Overblik og handling

Skærtorsdag 17. april 2014 i København og Aarhus. Pastor Leif G. Jensen
Salmer: 152, 177, 417, 416, 431, 168v4-6.

Evangelium: Johannes 13,1-17

Det var før påskefesten, og Jesus vidste, at hans time var kommet, da han skulle gå bort fra denne verden til Faderen; han havde elsket sine egne, som var i verden, og han elskede dem indtil det sidste. Og mens de holdt måltid - Djævelen havde allerede sat sig for, at Judas, Simon Iskariots søn, skulle forråde ham; og Jesus vidste, at Faderen havde lagt alt i hans hænder, og at han var udgået fra Gud og nu gik tilbage til Gud - så rejser Jesus sig fra bordet og lægger sin kjortel, tager et klæde og binder det om sig. Derefter hælder han vand op i et fad og giver sig til at vaske disciplenes fødder og tørre dem med klædet, som han havde bundet om sig. Han kom så til Simon Peter, og Peter sagde til ham: "Herre, vasker du mine fødder?" Jesus svarede ham: "Hvad jeg gør, fatter du ikke nu, men senere skal du forstå det." Peter sagde: "Aldrig i evighed skal du vaske mine fødder." Jesus svarede: "Hvis jeg ikke vasker dig, har du ikke lod og del sammen med mig." Simon Peter sagde til ham: "Herre, så ikke kun fødderne, men også hænderne og hovedet!" Jesus sagde til ham: "Den, der er badet, behøver ikke at få vasket andet end fødderne, men er ren over det hele. Og I er rene; dog ikke alle." Han vidste nemlig, hvem der skulle forråde ham; derfor sagde han: I er ikke alle rene. Da han nu havde vasket deres fødder og taget sin kjortel på og sat sig til bords igen, sagde han til dem: "Forstår I, hvad jeg har gjort mod jer? I kalder mig Mester og Herre, og med rette, for det er jeg. Når nu jeg, jeres Herre og Mester, har vasket jeres fødder, så skylder I også at vaske hinandens fødder. Jeg har givet jer et forbillede, for at I skal gøre, ligesom jeg har gjort mod jer.

1. Det er vanskeligt at bevare overblikket, når vi kommer i krise. Når vi er ramt i hjertet, kan vi føle os lammet, så vi kun ser det, der lige sker nu. Det vanskelige kan erobre os, erobre vore følelser og få vores forstand til at stå stille, så vi tænker, at alt håb er ude, og at vi er helt alene.

2. Hvad med Jesus den sidste aften, før han skulle tages til fange, forhøres, piskes og korsfæstes og dø. Hvordan havde han det? Hvordan tog han imod det, da timen kom? Han vidste jo, at det ville ske. Han havde selv fortalt sine disciple det. Men fattede ikke, hvad han talte om. Derfor sad han rent menneskeligt alene med det denne aften.

3. Evangelisterne fortæller, hvordan Jesus tog det: Den nat, da han blev forrådt, tog han brød og vin og viste disciplene, hvad der skulle ske. Han brød brødet og sagde dermed: Sådan skal mit legeme brydes i stykker. Her! *Det er mit legeme. Tag det og spis.* Og han gav dem vinen og sagde: *Det er mit blod, som udgydes for jer til tilgivelse.* - Det er overblik. Det er kærlighed. Det er at elske af hele sit hjerte, når man giver sit blod som offer for andres synder. Det er opofrene kærlighed, når han lader sin krop bryde i stykker for at redde disciplenes kroppe – og vores.

I. Kærlighedens overblik

4. Vi vil gerne vide, hvad der er hans baggrund? Hvordan kunne han? Fordi han vidste, hvad han vidste, og fordi han var den, hvad han var. *Det var før påskefesten, og*

Jesus vidste, at hans time var kommet, da han skulle gå bort fra denne verden til Faderen; han havde elsket sine egne, som var i verden, og han elskede dem indtil det sidste. - Det ændrede sig ikke, da timen kom. Han havde elsket sine egne, som var i verden, og han gjorde det fortsat. ... *Jesus vidste at Faderen have lagt alt i hans hænder, og at han var udgået fra Gud og nu gik tilbage til Gud.* Tre år tidligere havde han fortalt det til Nikodemus: *Således elskede Gud verden, at han gav sin Søn, den enbårne, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv (Joh 3,16).* Det vidste Jesus. Den viden bar ham. Den bar ham Skærtorsdag aften, da han tog afsked ved nadverbordet, da han trøstede dem, og da han bad til sin Far om, at de måtte se hans herlighed: nemlig frelsen i det offer, han bragte.

5. Og denne viden bliver vores, når vi hører evangeliet. Da kan vi også vide, hvad Jesus vidste, vide, hvad han har gjort for os. Og det er nødvendigt, når vores time kommer. Vi skal vide det, når vi skal tage afsked. Vide, at han gav sit liv for os og virkelig er vores frelser. Han siger jo: *Jeres hjerte må ikke forfærdes. Tro på Gud og tro på mig ... I min Faders hus er der mange boliger. Og når jeg er gået bort og har gjort en plads rede for jer, kommer jeg igen og tager jer til mig, for at også I skal være, hvor jeg er.* Denne viden, fylder os med tillid til Gud. Den viden gør, at vi kan leve og dø i håb, også selv om vi mister overblikket, og selv om vi ikke kan klare noget som helst. For da ved vi jo, at vi er hans får, og at han er vores gode hyrde. Og ligesom hyrden ved meget mere end fårene, sådan ved Jesus Kristus meget mere end os. Men vi ved én ting: At han er vores hyrde og vores frelser. – Af samme grund er Bibelen en hellig bog for os, og vi læser og studerer igen og igen. For de vidner om vores Hyrde. Sådan lærer vi, hvem vi selv er, og hvem Gud er, og han er vores Fader. Det betyder ikke, at vi har det ”kølige overblik”. Slet ikke. Men vi ved noget, som verden ikke ved. Og det redder os.

6. Jesus overblik var heller ikke et ”køligt overblik”. Hør bare, hvad han sagde et par dage før påskefesten: ... *”Nu er min sjæl i oprør, og hvad skal jeg sige? Fader, frelse mig fra denne time? Nej, det er derfor, jeg er nået til denne time. Fader Herliggør dit navn” (Joh 12,24.27).* - Han har overblik. Men ikke det ”kølige overblik”, hvor man er upåvirket af situationen. Hans overblik er ”kærlighedens overblik”. Jesus er jo selv ramt. Men alligevel bevarer han overblikket. Han holder fast. Det, som skal ske, skal ske, selv om han har det forfærdeligt. Det viser os, at han er som vi – et menneske af kød og blod – et menneske i smerte, lidelse. Og at han dør. Men det viser os også, at han er en helt anden end vi er. Han er vores Herre og Gud. Han kan det og gør det, intet menneske ville kunne. Han gør det som Gud og menneske.

II. Kærlighedens gerning

7. Det er hele denne baggrund, der bærer begivenhederne og får Jesus til at gøre, hvad han gør. Med den viden og på den baggrund rejser Jesus sig fra bordet og lægger sin kjortel, tager et klæde og binder det om sig. Derefter hældte han vand op i et fad og giver sig til at vaske disciplenes fødder og tørre dem med klædet, som han havde bundet om sig. Hvis han ikke havde vidst det, ville han have tjent sig selv. Men nu vidste han det. Han løb ikke sin vej, men gik bevidst ind i tjenesten.

8. Han gør det arbejde, som tjeneren plejede at gøre. For hvor var tjeneren egentlig? De var tretten, som lå til bords. Tolv disciple og en mester. Hvem skulle være tjener for

de andre og udføre dette arbejde. Jesus havde bedt to af dem om at forberede aftenen. De sørgede for alt – endogså et vaskefad med vand. Men de sørgede ikke for, at der var en tjener. Det sørgede Jesus for. Derfor rejser han sig. Han bebrejder dem ikke, at de ikke gør det. (Det ville vi nok have gjort). For de kunne slet ikke gøre det, han gjorde. - Evangelisten viser os detaljerne for at vi skal mærke det: *Derefter hælder han vand op i et fad og giver sig til at vaske disciplenes fødder og tørre dem med klædet, som han havde bundet om sig.* Vi kan fornemme stilheden, og at han nærmer sig den enkelte. Han går fra den ene til den anden, lige indtil han kommer til lederen, Peter. Da bliver tavsheden brudt: *"Herre, vasker du mine fødder?"* De andre tog imod, men ikke anføreren. Det er for meget, Jesus. Og Jesus svarer: *"Hvad jeg gør, fatter du ikke nu, men senere skal du forstå det."* Peter gør modstand. Men Jesus holder fast. For han ved, hvad han ved. Jesus forklarer det til Peter: *"Hvis jeg ikke vasker dig, har du ikke lod og del sammen med mig."* Og da overgiver Peter sig.

9. Vi skal også overgive os til vore Herre, Jesus Kristus. For Jesus er hos os og gør noget iblandt os og med os, som ingen anden kan gøre.

- Han renser os i den hellige dåbs bad.
- Han renser os med syndernes forladelse, når det bliver sagt til os i evangeliet og ved skriftemålet.
- Og han giver os sit legeme og blod, når vi knæler og tier for at lytte til ham og hører ordene: *I den nat, han blev forrådt, tog han et brød, takkede, gav dem det og sagde ...*

Evangeliet og Sakramenterne gør noget for os i den kristne menighed, som er af en helt anden karakter end vore kærlighedsgerninger mod hinanden. Her er ingen konkurrence. Her er ingen bebrejdelser. Vi er alle modtagere. Vi får alle hjælp. Og Gud Fader, Søn og Helligånd tjener os og frelser os.

10. Jesus vaskede også Judas' fødder. Også Judas blev renset. Alligevel siger Jesus: *I er rene, dog ikke alle.* Han vidste nemlig, hvem der skulle forråde ham. Vi får det at vide, for at vi ikke som Judas afviser tilgivelsen og frelsen. Vi må ikke i stilhed planlægge attentat mod hinanden i menigheden eller imod Jesus. Vi skal overgive os og lade Jesus redde os.

11. Da Jesus var færdig og havde sat sig til bords igen, spurgte han dem: *"Forstår I, hvad jeg har gjort mod jer. I kalder mig Mester og Herre, og med rette, for det er jer. Når nu jeg, jeres Herre og Mester, har vasket jeres fødder, så skylder I også at vaske hinandens fødder. Jeg har givet jer et forbillede."* Det er også et spørgsmål til os. Når vi ved, hvad Jesus har gjort mod os, da har vi i ham vores forbillede for, hvordan vi skal være og leve her i menigheden – i hverdagen – og i verden. Som tjenere! Det er ydmygende, ligesom det var ydmygende for Jesus. Men hertil siger han: *En tjener står ikke over sin mester. Når vi ved det, er vi salige, hvis vi gør det.* Sådan slutter han fodvaskningen.

12. Så må vi fuldt ud hvile i, hvad Jesus har gjort for os. Han har overblik, hyrdens overblik, det ofrede lams overblik, kærlighedens overblik. Derfor kan vi trygt overgive os til ham, når vores time kommer. Og derfor må vi også vaske hinandens fødder. Amen.

